

Βρυξέλλες, 8 Νοεμβρίου 2019
(OR. en)

13336/19

CULT 114
SUSTDEV 159
EDUC 444
JEUN 128
SOC 734

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης - Έγκριση

Η Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων εξέτασε το ανωτέρω σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου με σκοπό την έγκρισή του κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» στις 21-22 Νοεμβρίου 2019. Το κείμενο συγκεντρώνει πλέον τη σύμφωνη γνώμη όλων των αντιπροσωπιών.

Καλείται, συνεπώς, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να διαβιβάσει το κείμενο στο Συμβούλιο προς έγκριση και εν συνεχεία προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα.

Σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συνεργασία στον τομέα της πολιτιστικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2019: το Συμβούλιο εφαρμόζει προγράμματα εργασίας για τον πολιτισμό από το 2002 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υλοποιήσει την ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό (2007) και τη νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό (2018). Το έργο τόσο του Συμβουλίου όσο και της Επιτροπής επικεντρώνεται στην προώθηση, ειδικότερα, της πολιτιστικής πολυμορφίας καθώς και των οικονομικών, κοινωνικών και εξωτερικών σχέσεων του πολιτισμού. Η συνεργασία στο πλαίσιο των προγραμμάτων εργασίας και των θεματολογίων οδήγησε στη χάραξη πολιτικής στα κράτη μέλη, ιδίως μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ), καθώς και στην ανάληψη διαφόρων συγκεκριμένων δράσεων. Μολονότι αυτές οι εξελίξεις και δράσεις έχουν αναμφισβήτητα συμβάλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ, θα ήταν χρήσιμο να αναληφθούν εργασίες ειδικά για την επίτευξη των στόχων αυτών.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την επείγουσα ανάγκη να επισπευσθούν μέτρα για να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη και τη δέσμευση της νέας Επιτροπής να υλοποιήσει τους ΣΒΑ, στόχος του παρόντος ψηφίσματος είναι να ενισχύσει τη συμβολή του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη, ξεκινώντας μια διαδικασία που θα οδηγήσει σε ένα σχέδιο δράσης για την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης σε επίπεδο ΕΕ. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ πολιτιστικών και συναφών με τον πολιτισμό μέτρων και προσεγγίσεων σε επίπεδο ΕΕ και θα συμπληρώνει τις σχετικές εργασίες των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, που προβλέπονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το παρόν ψήφισμα δεν υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

1. Η κλιματική κρίση και η μαζική εξαφάνιση ειδών αποτελούν υπαρκτά κινδύνους·
2. Η βιωσιμότητα είναι και πρέπει να αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για όλους·
3. Οι τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική) είναι ενιαίες και αδιαίρετες και ο πολιτισμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος και των τριών·
4. Χρειάζονται συνεκτικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης που να υλοποιούνται με αποφασιστικότητα ώστε να δοθεί τέλος στην κλιματική αλλαγή και στην εξαφάνιση των ειδών και για να προστατευτεί η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ειρήνη, η ασφάλεια και η χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ευημερία, και να τεθεί η ΕΕ στην παγκόσμια πρωτοπορία της βιώσιμης ανάπτυξης·
5. Τοπικές, εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές και μέτρα, μεταξύ άλλων και πολιτιστικά, μπορούν να συμβάλουν σε μια δίκαιη μετάβαση και να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και την παγκόσμια ευθύνη·
6. Κάθε χώρα έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη δική της οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, όπως αναγνωρίζεται στο πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα·
7. Ωστόσο, η δράση για βιώσιμη ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ είναι αναγκαία για να στηρίξει, να συντονίσει και να συμπληρώσει τις δράσεις των κρατών μελών ώστε να επιτευχθούν τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα·
8. Στο στρατηγικό θεματολόγιο 2019-2024, η συμμετοχικότητα και η βιωσιμότητα αποτελούν βασικά δομικά στοιχεία και οι ηγέτες της ΕΕ δεσμεύονται να επενδύσουν στον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά, που βρίσκονται στην καρδιά της ευρωπαϊκής ταυτότητας·
9. Οι ΣΒΑ του ΟΗΕ και οι σκοποί τους αποτελούν το καθολικά συμφωνημένο πλαίσιο για την προώθηση της βιωσιμότητας·
10. Οι ΣΒΑ δεν αναφέρονται σε όλες τις πολιτικές και τα μέτρα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί βιωσιμότητα· ωστόσο, όλες οι πολιτικές και τα μέτρα, περιλαμβανομένων των πολιτιστικών πολιτικών και μέτρων, μπορούν - και θα πρέπει - να χρησιμοποιηθούν ενεργά για να επιτευχθούν οι ΣΒΑ·
11. Ο πολιτισμός, ως τομέας δραστηριότητας, μπορεί να βοηθήσει ως ένας αυτοσυντηρούμενος πυλώνας στη βιώσιμη ανάπτυξη·

12. Ο πολιτισμός, ως σύστημα κοινών εννοιών σε μια κοινότητα, έχει αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται τα μέτρα βιώσιμης ανάπτυξης από την εν λόγω κοινότητα και, ως εκ τούτου, αποτελεί κινητήρια δύναμη για τη βιώσιμη ανάπτυξη η οποία μπορεί να μεσολαβήσει μεταξύ διάφορων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών μελημάτων.
13. Οι πολιτισμοί σε όλη τους την πολυμορφία και τον πλούτο, ως το πλέον καθοριστικό χαρακτηριστικό της ανθρωπότητας, εμπεριέχουν αξίες και αποτελούν έκφραση ταυτότητας, μέσω των οποίων ο πολιτισμός μπορεί να έχει μετασχηματιστικό ρόλο ως δημιουργός βιωσιμότητας, προωθώντας βιώσιμους τρόπους ζωής και βιώσιμες κοινωνίες, ενώ παράλληλα βελτιώνει την ποιότητα ζωής.
14. Βασικοί στόχοι της ευρωπαϊκής πολιτιστικής πολιτικής όπως η προώθηση της ταυτότητας, της ένταξης, της συμμετοχής, της δημιουργικότητας και της πολυμορφίας, ευθυγραμμίζονται με διάφορους ΣΒΑ και, ως εκ τούτου, οι πολιτιστικές πολιτικές και μέτρα συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των ΣΒΑ.
15. Η συμβολή των πολιτιστικών πολιτικών και μέτρων στη βιωσιμότητα δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί, αξιολογηθεί και χρησιμοποιηθεί πλήρως, παρότι έχει αποδειχθεί η συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη.
16. Οι πολιτιστικές πολιτικές και μέτρα θα πρέπει να εφαρμοστούν συστηματικά για να συμπληρωθούν τα υφιστάμενα μέτρα τα οποία χρησιμοποιούνται για να επιτευχθεί βιωσιμότητα, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε ολόκληρη την ΕΕ.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ

1. Τα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου προς την Επιτροπή να εκπονήσει συνεκτική και ολοκληρωμένη στρατηγική υλοποίησης της ΕΕ για την Ατζέντα του 2030 που θα αφορά όλες τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές.
2. Το πολιτικό υπόβαθρο, όπως εκτίθεται στα έγγραφα που απαριθμούνται στο παράρτημα II.

3. Το σημαντικό έργο που επιτελεί η UNESCO για να αξιοποιηθεί η συμβολή του πολιτισμού στην Ατζέντα του 2030, ιδίως ευθυγραμμίζοντας την υλοποίηση όλων των πολιτιστικών συμβάσεων με τους ΣΒΑ, και την προθυμία των κρατών μελών της ΕΕ να συμβάλουν σε αυτό το έργο καθώς και σε άλλες διαδικασίες σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών για βιώσιμη ανάπτυξη.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ

1. Ότι ο εγγενής χαρακτήρας και η ενδογενής αξία του πολιτισμού καθώς και η αυτονομία του πολιτιστικού τομέα και η ελευθερία καλλιτεχνικής έκφρασης αποτελούν θεμελιώδεις αρχές·
2. Ότι πολλά κράτη μέλη συνεχίζουν τις προσπάθειές τους να ενσωματώσουν πολιτιστικές πολιτικές και προοπτικές στις εθνικές τους στρατηγικές και προσεγγίσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη·
3. Ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν έναν εντυπωσιακό αριθμό πολιτιστικών ή συναφών με τον πολιτισμό πολιτικών και μέτρων που συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στη βιωσιμότητα και την επίτευξη των ΣΒΑ·
4. Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2017 σχετικά με τη δράση της ΕΕ για τη βιωσιμότητα και το ψήφισμα της 14ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την ετήσια στρατηγική έκθεση για την υλοποίηση και την επίτευξη των ΣΒΑ, ιδίως το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου και το αίτημα για ενδελεχή ανάλυση αποκλίσεων των υφιστάμενων πολιτικών και της υλοποίησής τους προκειμένου να εντοπιστούν κρίσιμοι τομείς συνεργειών και ανακολουθίες·
5. Ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες να αυξηθεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των μέτρων βιώσιμης ανάπτυξης μέσω καλύτερης συνοχής της πολιτικής για βιώσιμη ανάπτυξη·

6. Το σημαντικό έργο που ξεκίνησε στον τομέα αυτό σε παγκόσμιο επίπεδο, εντός πλαισίων όπως η σύμβαση της UNESCO του 2003 για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και η σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ

1. Τη δέσμευσή μας υπέρ της βιωσιμότητας και την προσήλωσή μας στην πλήρη και ταχεία υλοποίηση της Ατζέντας του 2030.

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ

1. Να εντείνουμε τις προσπάθειές μας να προωθήσουμε την πολιτιστική διάσταση στη βιώσιμη ανάπτυξη·
2. Να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε ώστε να ενσωματώσουμε πολιτιστικές πολιτικές και προοπτικές σε εθνικές στρατηγικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη·
3. Να επανεξετάσουμε πολιτιστικές ή συναφείς με τον πολιτισμό πολιτικές και μέτρα προκειμένου να μεγιστοποιήσουμε τη συμβολή τους στη βιωσιμότητα·
4. Να συνεχίσουμε να ανταλλάσσουμε πληροφορίες και ορθές πρακτικές, στο πνεύμα της αλληλοδιδαχής από ομοτίμους, σχετικά με διδάγματα που αντλούνται σε εθνικό επίπεδο·
5. Να εξετάσουμε το ενδεχόμενο να συμπεριλάβουμε τον πολιτισμό σε εθελοντικές εθνικές εκθέσεις επισκόπησης για το πολιτικό φόρουμ υψηλού επιπέδου του ΟΗΕ·
6. Να ξεκινήσουμε μια συμμετοχική, πολυμερή και ολοκληρωμένη διακυβέρνηση του πολιτισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης πρωτοβουλιών προερχόμενων από τη βάση από πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς και της ενεργού ανάμιξης πολιτών, ιδίως παιδιών και νέων·

7. Να συνεργαστούμε στενά με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ καθώς και με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να αποδεσμεύσουμε το πλήρες δυναμικό του πολιτισμού για τη βιωσιμότητα και, ιδίως, με την Επιτροπή, με σκοπό την κατάρτιση του σχεδίου δράσης για την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης·
8. Να συγκροτήσουμε, το συντομότερο δυνατό, ομάδα ανοικτής μεθόδου συντονισμού για την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Να καταρτίσει, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, σχέδιο δράσης για την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης σε επίπεδο ΕΕ και να ενσωματώσει το σχέδιο δράσης στη στρατηγική υλοποίησης της ΕΕ για την Ατζέντα του 2030·

Το σχέδιο δράσης θα μπορούσε:

- α) Να διασφαλίσει την υλοποίηση των ΣΒΑ στον τομέα του πολιτισμού, να προαγάγει τη συνοχή της πολιτικής για βιώσιμη ανάπτυξη και να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες του πολιτισμού να προωθήσει τη βιωσιμότητα·
- β) Να αξιοποιήσει υφιστάμενες εργασίες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών του Συμβουλίου για τον πολιτισμό, ιδίως την εργασία που θα αναλάβει μια ειδική ομάδα ΑΜΣ, και της νέας ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό·
- γ) Να εξασφαλίσει τη συνοχή των πολιτιστικών και συναφών με τον πολιτισμό μέτρων και προσεγγίσεων της ΕΕ για να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της πολιτιστικής διάστασης στην επίτευξη των ΣΒΑ·
- δ) Να προτείνει τροποποιήσεις σε υφιστάμενες εργασίες για τον πολιτισμό και τη βιωσιμότητα ή να αναλάβει νέες, κατά περίπτωση·
- ε) Να εφαρμόσει την αρχή της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής, κατά περίπτωση.

Συναφή έγγραφα πολιτικής

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

- *Νέο στρατηγικό θεματολόγιο για την περίοδο 2019-2024* (εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 20 Ιουνίου 2019)
- Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2018 (EUCO 13/18)

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου για στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις και πλαίσιο δράσης* (EE C 192, 7.6.2019, σ. 6)
- *Στήριξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο: Η κοινή συγκεφαλαιωτική έκθεση 2019 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της - Συμπεράσματα του Συμβουλίου* (10997/2019)
- *Προς μια ολοένα και πιο βιώσιμη Ένωση έως το 2030 - Συμπεράσματα του Συμβουλίου* (8286/19)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα 2019-2022* (EE C 460, 21.12.2018, σ. 12)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ανάγκη πρόταξης της πολιτιστικής κληρονομιάς στο σύνολο των πολιτικών της ΕΕ* (EE C 196, 8.6.2018, σ. 20)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου για στρατηγική προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις* (EE C 189, 15.6.2017, σ. 38)
- *Βιώσιμο ευρωπαϊκό μέλλον: η ανταπόκριση της ΕΕ στην Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη – Συμπεράσματα του Συμβουλίου* (10370/17)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τον πολιτισμό στο πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ και ιδίως της συνεργασίας για την ανάπτυξη* (EE C 417, 15.12.2015, σ. 41)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο για μια βιώσιμη Ευρώπη* (EE C 183, 14.6.2014, σ. 36)
- *Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμμετοχική διακυβέρνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς* (EE C 463, 23.12.2014, σ. 1)

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμβολή του πολιτισμού στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (ΕΕ C 175, 15.6.2011, σ. 1)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την αρχιτεκτονική: Συμβολή του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη (ΕΕ C 319, 13.12.2008, σ. 13)

Ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

- Ετήσια στρατηγική έκθεση για την υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) της 14ης Μαρτίου 2019 (A8-0160/2019)
- Δράση της ΕΕ για τη βιωσιμότητα της 6ης Ιουλίου 2017 (A8-0239/2017)

Κοινές ανακοινώσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας

- Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:
Προς μια στρατηγική της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις (JOIN(2016) 29 final)

Ανακοινώσεις της Επιτροπής

- Ανακοίνωση της Επιτροπής για μια *Νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό* (COM(2018)267 final)

Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- *Η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη – Ο κόσμος μας, η αξιοπρέπειά μας, το μέλλον μας* (ΕΕ C 210, 30.6.2017, σ. 1)

Διεθνείς συμβάσεις

- *Ατζέντα δράσης της Αντίς Αμπέμπα της τρίτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης (Ηνωμένα Έθνη, 2015)*
- *Σύμβαση για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμικών εκφράσεων (UNESCO, 2005)*
- *Σύμβαση για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (UNESCO, 2003)*

Εκθέσεις και έρευνα

- *Παγκόσμια Αξιολόγηση για τη βιολογική ποικιλομορφία και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων από τη Διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES), Μάιος 2019*
 - *Εκθέσεις αξιολόγησης από τη Διακυβερνητική επιτροπή για την αλλαγή του κλίματος (IPCC)*
-